

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 4 lutego 2016 roku, w sprawie z powództwa J. K. przeciwko P. D. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 000,00 zł z ustawowymi odsetkami oraz orzekł o kosztach procesu.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona pozwana, zaskarżając wyrok w części, tj. w zakresie uwzględniającym powództwo ponad kwotę 400,00 zł zarzucając mu naruszenie prawa procesowego tj.

- art. 6 kc w zw. z art. 232 kpc wskutek bezzasadnego uznania wysokości szkody w wysokości 4 600,00 złotych stanowiącej równowartość naprawy zderzaków w oparciu o twierdzenia powoda, kalkulację przedstawioną przez powoda w sytuacji, gdy ustalenie ewentualnej szkody mogło nastąpić tylko po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego, który to wniosek powinien zostać złożony przez powoda już w pozwie, a któremu to obowiązki powód nie sprostął;

- art. 230 kpc wskutek niezasadnego uznania, iż pozwany nie zakwestionował wysokości szkody w wysokości 4 600,00 złotych stanowiącej równowartość naprawy zderzaków, w sytuacji w której pozwany w całości kwestionował powództwo, co skutkowało winno oddaleniem przez Sąd I Instancji roszczenia w tym zakresie, jako nieudowodnionego;

- art. 233 kpc w zw. z art. 217 § 2 kpc wskutek dowolnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz dopuszczenie dowodu z zeznań świadka D. K. oraz powoda w sytuacji gdy wnioski zostały zgłoszone jako spóźnione oraz oparcie na nich ustaleń faktycznych w zakresie kosztów wymiany zderzaków, w sytuacji gdy poczynione przez Sąd I Instancji ustalenia pozostawały w sprzeczności z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa ponad kwotę 400,00zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja pozwanego P. D. jest zasadna w i zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie należy odnieść się do faktu, iż wyrok Sądu I Instancji został zaskarżony w części. Otóż, zgodnie z art. 378 § 1 kpc Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Oznacza to w szczególności, przy jednoczesnym braku podstaw nieważności postępowania, że Sąd II instancji jest związany granicami zaskarżenia i rozpoznaje wniesioną apelację tylko w granicach zarzutów. W pozostałym, niezaskarżonym zakresie, zgodnie z art. 363 § 3 kpc, przedmiotowy wyrok uprawomocnił się.

Dlatego Sąd Okręgowy pominął w niniejszym uzasadnieniu tą część rozważań zawartych w uzasadnieniu Sądu I instancji, która odnosiła się wyłącznie do wyroku Sądu Rejonowego w niezaskarżonej jego części. Przepis art. 328 § 2 kpc (określający treść uzasadnienia orzeczenia Sądu I instancji) stosuje się bowiem przed Sądem II instancji „odpowiednio” (art. 391 kpc), czyli uzasadnienie wyroku Sądu II instancji powinno zawierać tylko te elementy uzasadnienia wymienione w przywołanym przepisie, które są aktualne w związku z zakresem rozpoznawania sprawy w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy podziela i uznaje za swoje ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi.

Sąd Okręgowy nie podziela jednakże wysnutej w oparciu o powyższe ustalenia faktyczne oceny prawnej zasadności żądania zasądzenia kwoty 4 600,00zł. jako kosztu naprawy zderzaków.

Wysokość przedmiotowego odszkodowania została ustalona w oparciu o zeznania powoda, świadka D. K. oraz kosztorys przedstawiony przez powoda. Podkreślić tymczasem trzeba, że ustalenie wysokości odszkodowania, stanowiącego równowartość wymiany zderzaków wymagało wiadomości specjalnych na co zwrócił uwagę pełnomocnik pozwanego jeszcze przed zamknięciem rozprawy.

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 6 kc i 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, jak również sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (stanowisko takie wyraził Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 17.12.1996r., I CKU 456/96, OSNC 1997, poz.76, nr 6-7).

Każde twierdzenie strony winno być poparte dowodami. Niezależnie od przyczyny powstania szkody, poszkodowany – występujący w procesie sądowym w charakterze powoda – aby uzyskać odszkodowanie, musi wykazać, że szkodę wyrządził mu pozwany (udowodnić okoliczności faktyczne w jakich doszło do wyrządzenia szkody) oraz wysokość tej szkody. Uzasadniając powództwo, powód subiektywnie określił stan faktyczny sprawy, a koszt naprawy zderzaków w dacie ustalania odszkodowania winien być przedmiotem dowodu z opinii biegłego, gdyż dotyczył okoliczności, która z punktu widzenia prawa materialnego, miała istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Żaden zaś wniosek dowodowy w tym przedmiocie przez pełnomocnika powoda nie został zgłoszony.

Wprawdzie wyrażonej w przepisie art. 6 kc reguły rozkładu ciężaru dowodu i jego odpowiednika procesowego (art. 232 kpc) nie można rozumieć w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, obowiązek dowodzenia wszelkich faktów o zasadniczym dla rozstrzygnięcia sporu znaczeniu będzie spoczywał na powodzie, bowiem i pozwanego obarcza ciężar udowodnienia okoliczności uzasadniających jego zdaniem oddalenie powództwa, jednakże dotyczy to sytuacji, gdy strona powodowa wykaże wystąpienie faktów przemawiających za słusnością dochodzonego roszczenia (por wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.05.2011 r I PK 228/10, Lex nr 896458, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 stycznia 2012 r, I ACa 1489/11, Lex nr 1236067). Taka sytuacja nie zachodzi w przedmiotowej sprawie, albowiem powód nie zaoferował takiego materiału dowodowego, który pozwoliłby ustalić wysokość jego roszczenia.

Sąd jednocześnie uznał, iż pozwany w sposób kategoryczny nie zaprzeczył wysokości odszkodowania, a tym samym w sposób milczący przyznał jego wysokość.

W ocenie Sądu Okręgowego, z uwagi na treść odpowiedzi na pozew, nie było jednak podstaw do przyjmowania, że nastąpiło przyznanie przez przemilczenie w rozumieniu przepisu art. 230 kpc. Zwraca zresztą uwagę, że wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego zgłaszała jedynie strona pozwana. Strona powodowa, która powołała się jedynie na kalkulację wymiany zderzaków, nie zgłosiła wniosku ewentualnego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, na wypadek zakwestionowania tej wysokości przez pozwanego. Powód nie uczynił tego również po doręczeniu odpowiedzi na pozew, ani na terminie rozprawy. Tymczasem zakwestionowanie powództwa w całości wytworzyło sytuację, w której brak było dowodów na wartość szkody (poza osobowymi źródłami dowodowymi). Jest zaś rolą strony powodowej, a nie pozwanej, składanie wniosków zmierzających do wykazania zasadności jej stanowiska. W istocie uzasadnione jest stwierdzenie, że ustalenie wartości szkody opierało się jedynie na twierdzeniach strony powodowej. Była to tymczasem okoliczność kluczowa dla rozstrzygnięcia

Powyższe stanowiło naruszenie art. 230 kpc zgodnie z którego treścią, gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Domniemanie to może mieć bowiem jedynie zastosowanie, przy wszechstronnym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, zaś samo milczenie strony, bądź jej nieobecność, nie może prowadzić do uznania podniesionych przez drugą stronę okoliczności za przyznane / zob. wyrok SN z 27. (...), II CR 122/71, wyd./el. Lex nr 6935, wyrok SN z 18.06.2004 r., II CK 293/03, wyd./el. Lex nr 174169, wyrok SN z 17.02.1975 r., II CR 719/74, wyd./el. Lex nr 7661 oraz wyrok SA w Łodzi z 18.11.2014 r., I ACa 663/14, wyd./el. Lex nr 1563548 /.

Nie sposób odmówić racji stronie pozwanej, że zwalczanie powództwa w całości przez pozwanego, a więc co do zasady, nie może być potraktowane jako równoznaczne z milczącym przyznaniem faktów mających rozstrzygać o wysokości dochodzonego roszczenia. Stanowcze kwestionowanie powództwa co do zasady zwalnia z obowiązku wypowiedzania się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach dotyczących samej wysokości dochodzonego roszczenia. Nie uzasadnia to jednak zastosowania art. 230 kpc i uznania, że w takiej sytuacji doszło do milczącego przyznania faktów. Przepis ten wymaga do jego zastosowania wzięcia przez Sąd pod uwagę wyników całej rozprawy, a więc m.in. konsekwentnego stanowiska prezentowanego przez stronę pozwaną, bez względu na ostateczny rezultat oceny co do jego zasadności, co nie miało miejsca w przedmiotowej sprawie.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok.

W konsekwencji należało zmienić zawarte w wyroku z dnia 4 lutego 2016 roku rozstrzygnięcie o kosztach. Sąd I instancji uwzględnił powództwo w całości, co pociągało za sobą do rozliczenia kosztów procesu zastosowanie art. 98 kpc, statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zmiana wyroku poprzez oddalenie części powództwa implikuje z kolei zastosowanie do rozliczenia kosztów procesu art. 100 kpc, czyli zasady stosunkowego rozliczenia kosztów.

Na koszty procesu po stronie powodowej złożyło się: 617,00zł. tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 100,00zł. poniesionej opłaty od pozwu - łącznie 717,00zł. Na koszty procesu po stronie pozwanego złożyło się: 617zł. tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 249,22zł. tytułem kosztów opinii biegłego – łącznie 866,22zł. Łącznie koszty procesu wyniosły 1 583,22zł. Strona powodowa wygrała spór w 9% /zasądzona kwota 400,00zł. z dochodzonej kwoty 5 000,00zł./, winna zatem ponieść 91% ogólnej sumy kosztów czyli 1 440,73zł. Ponieważ powód poniósł koszty w wysokości 717,00zł., zatem różnica w wysokości 723,73zł. podlegała zasądzeniu na rzecz pozwanego (który powinien ponieść 9% kosztów czyli 142,49zł.).

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98 kpc w związku z art. 391 § 1 kpc. Odwołując się bowiem do wyniku postępowania apelacyjnego należy stwierdzić, że Sąd uwzględnił w całości apelację pozwanego. Koszty postępowania apelacyjnego zamknęły się kwotą 830,00 złotych i obejmowały 230,00 złotych opłaty od apelacji oraz 600,00 złotych kosztów zastępstwa procesowego.